

SENTENTIAE COLLE-
CTANAE, ET SIMILIA EX
 Demosthenis orationibus & epistolis
 in certa virtutum ac vitiorum
 capita collectæ.

De Deo.

OMNIS serij dicti & facti principium à dijs immortalibus maximè ducendum esse censeo. Ex Epist. 1.

Tanto plures occasiones ad Deorum benevolentiam conciliandam habemus, quanto magis pia iustioraq; facere pergitur. Ex orat. ad Philip.

Omnibus uno consensu auctor est, ut ij acerbè puniantur, qui hostibus aliquid indulserunt, Iupiter, Dione & reliqui dij. Ex orat. de falsa legat.

Ii, qui petulanter & flagitiose leges institutaq; uestra despicunt, quiq; impudenter impij erga deos fuerunt, duas ob causas graui supplicio afficiendi sunt, ut & hi scelerum suorum poenas luant, & alij curent caueantq; ne quidquam in Deos & Remp. peccent. Contra Neeram.

Bona quidem expectare, & à dijs ut dent precibus exposcere oportet, sed omnia humana existimare. Ex orat. ad Leptin.

Omnium rerum exitus, ut Deus uoluerit, consequitur consilium autem ipsum consultoris mentem declarat. Pro corona.

Equidem arbitror, eum oportere qui sit templum ingressurus, & uasa sacra & canistra tractaturus, & rerum in eos spectantium curationi præfuturus, non certorum dierum spacio purè uiuere modo, sed per totam uitam. Contra Androthionem, & contra Timocratem.

Propterea

DEMO
 Propterea quid res
 religionem & sacra p
 ex quo administraba
 Olyth. 3.
 Oportet eum qui m
 non uideri, sed hominib
 propter fortunam ab

Philolo

OMNIS natura
 am conformatioq; d
 uisq; initio mel
 enim se setantum u
 Ex orat. amator
 Humanam quidem
 Philosophiam sola
 uimus. Ex orat. am

OMNIS uirtut
 uo fortitudo. & ut ill
 tur. Ex orat. fune
 Principium quidem
 ui nosse existimeris, q
 iam multos de sent
 Pulchrum quidem e
 ram & illustrem esse
 que uir prudens gloria
 Esti mos est ferè co
 Mandantur, ament, co
 uio habeant uerunt a
 tationi semper hab
 Principio aliquo

Propterea quod res quidem Græcas fideliter, Deorum uero religionem & sacra piè tractabant, quæq; ad se pertinebant, ex æquo administrabant, magnam meritò adepti sunt felicitatem. Olynth. 3.

Oportet eum qui maximis laudibus dignus sit, non dijs carissimum uideri, sed hominibus partim quidem propter se, partim uero propter fortunam admirationi esse. Ex orat. amatoria.

Philosophia aut Doctrina.

OMNIS natura præclarior & illustrior fit, si ratio quædam conformatioq; doctrinæ accesserit. longè uero maxime ijs, quibuscunq; initio meliorem paulò quàm alijs sortiri contigit. illis enim sese tantum uincere, his uero alijs etiam præstare accidit. Ex orat. amator.

Humanam quidem mentem rerum omnium ducem, hanc autem Philosophiam solam, rectè instituendi uiam doceri posse inuenimus. Ex orat. amator.

De prudentia.

OMNIS uirtutis principium quidem est prudentia, finis uero fortitudo. & ut illa quid agendum indicat, ita hæc seruat et tuetur. Ex orat. funebri.

Principium quidem est rectè iudicandi omnia, ut nihil antè uos nosse existimetis, quàm intellexeritis, cum alioqui sciatis sepe iam multos de sententia decessisse, Ex 6. pro cæmio.

Pulchrum quidem est, ob unum aliquod præclarum facinus clarum & illustrem esse. sed longè pulchrius est omnia amplecti ob quæ uir prudens gloriæ studeat. Ex orat. amator.

Etsi mos est ferè communis plurimorum, ut eos qui laudant et blandiuntur, ament, eos uero qui increpant & probè consulunt, odio habeant. ueruntamen prudentis officium est, eniti ut cupiditas rationi semper habeat obtemperantem. Ex 57. pro cæmio.

Principio aliquod non dare, prudentum hominum est

officium habentibus autem eripere, invidentium. Ex orat. ad Leptin.

Debetur hominibus modestis ac prudentibus uereq; rem examinare uolentibus multo maior honor, quam ærea statua. Ex orat. contra Aristocrat.

Quæ quis proferre ueretur, ea quoque scribere caueat. Ex 4. Epist.

Cum unus, qui iniuria affectus est, non sumpserit poenas, tum unumquemque expectare oportet, se primum postea fore cui facienda sit iniuria nec huiusmodi contemnere decet, neque permanere dum ad id perueniat, sed ex longinquo præcauere. Ex orat. contra Midiam.

Norunt Cecropidæ ducem suum partim Draconem partim hominem dici, non aliundè profectò, nisi quòd prudentia sua homini, uiribus Draconi similis esse diceretur. Ex orat. Funebri.

Omnia quæ præclara sunt quæque augusta, & per quæ ciuitas decoratur ac conseruatur, liberorum erga parentes obseruantia, iuuenum erga natu maiores reuerentia. Ex orat. 1. contra Aristog.

Illud existimo prudentium hominum munus esse, ut parem curam & prouidentiam rerum uestrarum priuatarum, quam alienarum habeatis, ne humani solum, sed etiam prudentes uideamini. Ex 17. Præm.

De stultitia.

MULTARVM & grauium calamitatum multis hominibus stultitia caussa est. Ex orat. de Rhodiorum libertate.

Turpe est, sibi fucum facere & omnibus quæ molesta sunt procrastinandis omnium rerum occasionem amittere. Ex orat. 3. in Philip.

Facillimum est omnium, sese decipere. Olynth. 3.

Stultum est, ipsos res uestras negligentes dicere, alienarum rerum curam uos habere, & præsentia contemnentes de futuris
alios

alios terrere. Ex orat. 3. in Philip.

Priusquam principium rectè subieceritis, ridiculum, de fine qualiacunque uerba facere. Olynth. 3.

Epilepsia laborantes prædicat se sanaturum, cum ipse omni improbitate & malitia laboret. Ex orat. 1. contra Aristogit.

Illud quidem turpe est postea aliquando dicere, si quid acciderit, quis enim putasset hæc futura esse? haud dubiè oportebat unè facere & alterum non facere. Ex orat. 3. in Philip.

Neque quidquam prospicitis, priusquam aut factum quid, aut quid fiat audieritis. Ex orat. 1. in Philip.

Occasio.

PARVAE occasiones magnarum rerum causæ existunt. Ex orat. ad Leptinem.

Occasione parua & prima quæq; offensio celeriter omnia distulit atque euertit. Ex orat. de Cherrhonesicis.

Oportet eum qui ex uobis Remp. administrare uult, non subito affectibus ad iracundiam impellentibus obtemperare, sed rationi & rebus ipsis & temporis opportunitati seruire. illa enim celeriter concidere solent, hæc uerò permanere et in longum tempus existere. Ex orat. 2. contra Aristogit.

Vos, si iam resistatis, prudenter facturos dicam. si uerò reieceritis, ne hoc quidem cum uolueritis, facere poteritis. Ex orat. 3. in Philip.

An existimatis ipsam rei bene gerendæ occasionem aliquando ualere etiam absque iure id quod conducit efficere? iam uerò cum in id ius simul & occasio & utile consentiunt, aliud quoddam tempus expectabitis uestræ simul & aliorum Græcorum libertatis recuperandæ? Ex orat. de foedere Alexand.

Qui rectè occasione usi non sunt, ij ne si boni quidem aliquid à dijs acceperint, eius recordantur. Olynt. 1.

De legibus & earum laudibus.

UNIVERSA hominum uita, Athenienses, siue magnam

X 5 urbem

urbem incolant, siue paruum, natura & legibus gubernatur. horum porro natura quidem incerta & uersatilis est, & sua cuiusque hominis leges autem communes & ordinatae sunt, idemque praescribunt omnibus: itaque si natura praua est, saepe mala capit consilia: atque inde tales in delicta ruere facile inuenire licet: leges uero iustum, honestum & utile imperant, & id ipsum quaerunt quod cum fuerit inuentum, commune istud fit edictum ac proponitur omnibus par & aequale, idque lex est, cui parere decet, cum propter multa, tum maxime, quia omnis lex inuentum sane & donum est deorum, decretum uero hominum prudentum, recta porro uel spontaneorum uel culpa admissorum delictorum correctio, ciuitatis praeterea communis conuentio, iuxta quam omnes uiuere oportet qui in ciuitate sunt. Ex oratione 1. contra Aristogitonem.

Legibus & earum obseruantia exornantur omnia. Ex oratione 1. contra Aristogitonem.

Nihil omnino neque pulchrum, neque decorum reperiri potest, quod non cum lege aliqua communicet. Ex oratione 2. contra Aristogitonem.

Si leges abrogentur & cuius licentia faciendi quidquid uoluerit data sit, non solum Respublica pessum ibit, sed nec quidquam intererit inter nostram & ferarum uitam. Ex oratione 1. contra Aristogitonem.

Postquam omnibus in confesso est, secundum deos ciuitatem tuam, oportet uos omnes perinde ac si sederetis ad tributum exigendum, obtemperantem quidem istis laudare tanquam integrum salutis tributum pensitantem patriae, minus obedientem uero punire. Ex oratione 1. contra Aristogitonem.

Par & aequum legibus acceptum ferre debetis, & quae bona sunt omnia, legum benignitate habetis. Ex oratione contra Midiam.

Legum uis & auctoritas quae est? utrum si quis uestrum iniurijs affectus exclamauerit ut ipsae accurrant, & praesentia sua opem ferant? minime gentium litterae enim depictae sunt, neque istud

quod prestare possunt confirmatis & semper honoranti. Ex oratione 1. contra Aristogitonem.

Omnia quae praesentia decoratur ac conferuntur

uicium erga natura maiorem

mentem & operum

quae sane corporum

libris & ope curantur

acque iungunt legum

Exerendum est profecto

in primis autem

ciuitatem haec uero

seruunt, quaeque contra

ne ad Leptin.

Duas ob causas omnia

iniusti licet agere

in affectis, ceteri melius

aristogitonem.

Cum leges feruntur, uero latae sunt, eas cum

sanctitas & aliquid

Decet uos, qui iudicium

seruare, & eas ualide

probi improbis melius

aristogitonem.

illi Locrenses sic putant

constituta moresque patriam,

impunitatum laqueum collum

in laqueum collum

uideatur esse lex.

istud præstare possunt. quænam igitur earum uis est? si uos eas confirmetis & semper ratas firmasq; exhibeatis earum opem imploranti. Ex oratione contra Midiam.

Omnia quæ præclara sunt quæq; augusta, & per quæ ciuitas decoratur ac conseruatur, liberorum erga parentes obseruantia, iuuenum erga natu maiores reuerentia & moderatio, legum ad ditamento & ope turpitudinem, immodestiam, audaciam, impudentiam fugiant. Ex orat. 1. contra Aristogit.

Quæ sanè corporibus eueniunt ægrotationes medicorum industria & ope curantur, animorum uerò ferocitatem propulsant ac eijciunt legumlatorum sententiæ. Ex orat. 2. cont. Aristog.

Enitendum est profectò, ut omnes leges quàm rectissimè se habeant. in primis autem hæ, per quas paruam aut magnam licet esse ciuitatem. hæ uerò sunt, quæ boni aliquid facientibus præmia decernunt, quæq; contrà facientibus supplicia constituunt. Ex oratione ad Leptin.

Duas ob causas omnes feruntur leges. tum ut nemini quidquam iniusti liceat agere, tum ut ijs, qui istæc transgressi sunt, supplicio affectis, ceteri meliores efficiantur. Ex oratione 1. contra Aristogitonem.

Cùm leges feruntur, uidendum est quales & quæ nam sint. ubi uerò latæ sunt, eas conseruare, ijsq; uti decet. nam & iuramenti sanctitas & alioqui iustitia flagitat. Ex oratione contra Midiam.

Decet uos, qui iudicijs exercendis semper præfecti estis, leges conseruare, & eas ualidas & fortes reddere. harum enim beneficio probi improbis meliores euadunt. Ex oratione 1. contra Aristogit.

Illi Locrenses sic putant oportere ueteribus latis uti legibus, & instituta moresq; patrios tueri, nec ad cuiusq; uoluntatem & iniuriam, impunitatum leges ferendas esse. ut si quis uelit legem ferre, in laqueum collum inserens legem ferat. etsi honesta & utilis uideatur esse lex, uiuit qui eam tulit, & abit. si minus,

constricto laqueo perit. Ex orat. contra Timocrat.

Solon existimat, argentum quidem numisma esse priuatarum commutationum causa inter priuatos repperit, leges autem putat ciuitatis numissa esse. itaque iudices oportet multo magis, si quis istud, quod ciuitatis sit numisma, corrumpat & adulterinum inducat, odisse & punire, quam si quis illud, quod priuatum sit. Ex orat. contra Timocratem.

Primum lex est populo lata, ne liceret Atheniensem creare quemquam, nisi qui propter uirile quoddam facinus erga populum Atheniensem dignus sit fieri ciuis. Contra Neeram.

Nonne ridicula existimabitur esse ciuitas, si legem tulisse uideatur, quæ sacrilegos tueatur & conseruet? Contra Timoc.

Si quis iniurijs quempiam affecerit, siue puerum, siue mulierem, seu ex liberis aut seruis uirum, aut quicumque legibus prohibitum, in istorum aliquem fecerit, Atheniensem ex his quibus licet, quicumque uolet eum apud thesmoethas deferat. Contra Midiam.

Si leges & Remp. prodideritis, non inuenietis qui uestri misereantur. De falsa legat.

Longè profectò grauius est scelus, scribere contra leges, quam tributum non soluere. Ex orat. contra Andr.

Sic porrò exactissimè cognoscetis quanta proficiscitur utilitas ex bonarum receptarumq; legum obseruatione, quantumq; damnum & ex earum contemptu, si legum commoda seorsum, et quæ ex earum uiolatione eueniant damna, ob oculos posita perspicuatis. Ex orat. 2. contra Aristogit.

Nullus est usus ciuitatis, quæ neruos ac uires aduersus sceleratos & iniurios non habet, neque Reip. in qua uenia & amicorum preces plus ualent quam leges. Ex orat. de falsa legat.

Illud est Democratiae summum præsidium, hostes uel consulendo, uel pugnando superare, legibus autem siue uolentes, siue repugnantes minores se gerere. Ex orat. contra Aristog.

Neminem quæso censeatis tantæ apud uos auctoritatis esse.

ut qui

ut qui leges transgressus fuerit, inultus maneat. Olynth. 3.

Oportet legum uiolationes omnibus communes existimare in quocunque tandem deprehendantur, neque ullum tantum beneficium in Remp. neq; homo quisquam, neque dolus aliquis, aut aliquidquam excogitari debet, cuius gratia qui leges uiolauerit, non luat pœnas. Contra Midiam.

Illud ab omni ratione alienum censeo, cùm is qui contra leges aliquid loquutus fuerit, si conuincitur, tertia parte corporis sui multetur infamia: eos qui non dictis, sed factis leges transgressi sunt, nullas dare pœnas. Ex orat. de coro. præfect. naualis.

De iustitia.

RECTE iudicare par est, & Eunomiam illam æquitatis amantissimam plurimi facere, quæ omnes & urbes & regiones conseruat simul inexorabilem uenerandamq; iustitiam colere decet, quam Orpheus is qui sacratissimas ceremonias nobis tradidit, iuxta Iouis solium assidere, & omnium hominum facta cerne re dixit. Ex orat. I. contra Aristogit.

Ius adeo ualeat in omnibus, ut si quis fortuito cædis alterum conuicerit, & planè purum non esse ostenderit, posthac uerò iniuria remissa eum dimiserit, non amplius eum eijcere licet. Ex orat. contra Nausimach.

Arbitror nihil perinde decere eos, qui in Democratia uiuunt, ut æqui & iuris studium. Ex orat. de fœdere Alexand.

Decet nos cùm propter nos ipsos, tum propter reliqua nostræ ciuitatis præclara facinora, operam dare, ut ostendamus omnibus hominibus, nos & antea & nunc, & semper fuisse & esse iuris & æqui studiosos. Ex procem. 53.

Et iustitiæ & æquitatis & uerecundiæ, omnibus hominibus sunt aræ, aliæ quidem pulcherrimæ & sanctissimæ, in animo & natura cuiusq; aliæ uerò communes omnibus ad colendum positæ, sed non impudentiæ, non calumniæ, non periurij, non ingrati tudinis. Ex orat. I. contra Aristogit.

De immodica plus habendi acquiren-
diq. cupiditate seu iniustitia.

Ex malevolentia aliquem dedita opera omnibus in rebus in-
sectari, suamq; potestatem & vires tanquam legibus ipsis supe-
riores iactitare, indignum hercle ac non iustum est. Ex oratione
contra Midiam.

Ob priuatam utilitatem unumquenque reperietis ad multa
perpetranda impulsus, quorum nihil uolebat facere. Ex oratione
de pace.

Iis qui de industria contumeliosi sunt, leges acerbas esse cerne
re licet. Ex orat. contra Midiam.

Iniuriam infert aliquis sua uoluntate? ira & supplicium con-
tra ipsum peccauit quisquam inconsulto? uenia pro poena huic da-
tur. Ex oratione de Coron.

Quaecunque quis ui adhibita facit, communes esse iniurias,
etiam ijs ad quos negotium nihil attineret, existimauit legisla-
tor. Ex oratione contra Midiam.

Leges sunt de caedibus latae, quae eos qui consulto interfeci-
sent, morte, perpetuo exilio, omnium denique bonorum publica-
tione mulctant. eos autem qui inconsulto, uenia & magna huma-
nitate dignos iudicant. contra Midiam.

Nullus eorum qui beati sunt & felices, terminum aut finem
habet cupiditatis habendi. Ex orat. contra Aristog.

Non est apud istos, quorum studia, cogitationes deniq; omnes
ad immodicam habendi cupiditatem referuntur, quidquam uel fir-
mi uel sancti. Ex orat. contra Aristocrat.

Nihil est profecto molestius, quam uicinum auarum atq; in-
iustum habere. Ex orat. i. contra Callic. de fund.

Quum ex immodica habendi cupiditate & improbitate quis
potens euaserit, prima quaeq; occasio leuissimaq; offensio omnia
dissipauit atque dissoluit. Olynth. 2.

Fieri nequit iniurijs, periurijs & mendacijs ut firmum impe-
r

am comparatur. sed
menter quidem. se
gressu deprehendit
Qui propter immu-
re duntur ea que
olent, sed rerum
Aristocrat.
Si quis priuatim illa
memoria tenere, ne
sum. Ex orat. de Co-
Si quis uos interroge-
ritate sunt, impro-
res, neque argentum
gratia dicunt, roga-
ne contra Aristocrat.
Non cum rerum uestr
ceter ferre oportet,
ceter qui praesunt,
perspicitis, quam de-
De hom
BONI cuius esse in-
gratia anteferre.
Non discedere ab ijs
seu quiduis aliud
esse iudico. Ex 4. F
Duo Atheniensis
ne enim mihi de meq
in magistratu quid
et animus erga ciu
atione beneuolentia
ceter & uirum alte
Certamina nullare

rium comparatur. sed talia semel breuiq; tempore durant, & uehementer quidem, spe si usu uenit, nituntur, temporis autem progressu deprehenditur, & in ipsis concidit. Olynth. 2.

Qui propter immodicas cupiditates habendi acquirendiq; agrediuntur ea quæ minimè decet, ij non quæ difficilia sunt cogitare solent, sed rerum secundarum felicem successum. Ex orat. contra Aristocrat.

Si quis priuatim ulla in re aliquem offenderit, illud recordari & memoria tenere, neque quietem agere, iniustum est atque perfidiosum. Ex orat. de Coro.

Si quis uos interroget, quodnam genus omnium hominum qui in ciuitate sunt, improbissimum sit, neq; sunt agricolæ, neq; mercatores, neque argentarij, neque eiusmodi quidquam, sed qui quæstus gratia dicunt, rogationemq; proferre consueuerunt. Ex oratione contra Aristocrat.

Non cum rerum uestrarum quicquam interire permisistis, tum grauitate ferre oportet, sed dum res uestræ quidem in tuto sunt, eos autem qui præsent, propter auaritiam non eam suscipere curam perspiciatis, quam decebat. Ex orat. de corona præfect.

De homine iusto ac bono.

BONI ciuis esse iudico, rerum salutem eloquentiæ uenustati & gratiæ anteferre. Olynth. 3.

Non discedere ab ijs quæ ciuitati conducere constat, siue obstrepi, seu quiduis aliud pati per uos ei contingat, boni & iusti ciuis id esse iudico. Ex 4. Procem.

Duo Athenienses hæc, natura modestum ciuem habere oportet, sic enim mihi de meipso dicenti absque inuidia uerba facere licebit, in magistratu quidem ut generosi & principis uiri uoluntatem & animum erga ciuitatem conseruet, in omni uero tempore & actione beneuolentiam huius enim natura domina est, potentia autem & uirium altera. Ex orat. de coron.

Certamina nullare alia tantopere uideo indigere, ut bonis

& for

& fortibus uiris. Ex oratione de coro.

Præstat simplicem uideri quàm improbum esse. Ex oratione ad Leptin.

Ob pecuniam ista facere uideri, non est bonorum uirorum, nam neq; elationi magnitudinèq; animi uestræ, neq; reliquo instituto uestro consentaneum esse uidetur. Ex epist. 3.

Coronæ, immunitates, alimenta, & huiusmodi, præmia sunt, quæ uir bonus si quis sit, assequatur. Ex orat. ad Leptin.

Neque uerò mihi uidetur istud esse boni ciuis, eam Reip. gerendæ rationem instituere, qua ego statim futurus sim primus uestrum, uos autem aliorum postremi. sed oportet ciuitatem una crescere cum bonorum ciuium rationibus, et quod maximè in rem sit semper, non faciliè omnes dicere. huc enim natura ipsa sponte fertur, illuc oratione oportet progredi optimum ciuem populum docentem. Ex orat. de reb. Cherrh.

Oportet ciues iustè inter se Reip. communionem uti, locupletes quidem ad uitam suam opes tuto & sine metu possidere se existimantes, ac de ijs non timentes in periculis autem pro salute patriæ facultates publicas & communes facientes ceterum reliquos, communia quidem quæ sunt, communia existimantes, eorumq; partem accipientes quæ autem cuiusque, priuata possidentes sic & parua ciuitas magna fit, magnaq; seruatur. Ex oratione 4. in Philip.

De Improbitate.

IMPROBITAS, res est temeraria, audax & alieni cupidissima. Ex orat. 1. contra Aristogit.

Par est, eos qui bona & iustare nõ rectè & decenter usi sunt, uituperare. Ex appellatione contra Bubulid.

Omnis improbus per se parum potest. Ex oratione 1. contra Aristogit.

Si quis alios homines nouit optimos ac modestissimos, suauitatur a quæ oportet omnia ultro faciunt, alios uerò istis deteriores, quos

DE
tamen pudet p
is & dictorum
ro & quos conf
redigi posse feru

INVIDIA
excusationem habet
affectus. Ex orat.
Quando equitas &
sursum ac deorsum
contra Aristogit.

Aduersus inuidiam
Viri est optimi pro
lare se honorari, qu
sunt, inuidere. E

Omnibus hominibus
perlibenter audi
at. Ex orat. pro Co

Omnino commune
calamitas, iun
priorum gratias, c
orum numerum rel

Et si ijs qui adhuc su
debitos honores u
temia à uobis repor

De calun

MALA res Ath

undiq; res inuad

Est calumniator

uero nihil. Ex app

Periurium aliq

quos tamen pudet palam improbos uocari, metu uestri & turpitudinis & dictorum & infamiae dolore peccare cauent, deterrimos uero & quos consceleratos appellant, solis supplicijs ad modestiam redigi posse ferunt. Ex orat. I. contra Arist.

De inuidia.

INUIDIA prorsus inditium est malitiae & uitij naturae, nec excusationem habet, propter quam consequatur ueniam hoc malo affectus. Ex orat. ad Leptin.

Quando aequitas & publica utilitas superantur inuidia, tum omnia sursum ac deorsum uersa esse existimandum est. Ex orat. I. contra Aristogit.

Aduersus inuidiam nihil prodest uera dicere. Ex 2. Epist.

Viri est optimi propter ea quae ipse gessit in Remp. potius postulare se honorari, quam rebus propter quas alij qui fecerunt, ornati sunt, inuidere. Ex orat. ad Leptin.

Omnibus hominibus natura insitum est, ut maledicta & crimina perlibenter audiant laudantibus autem ipsi grauiter succenseant. Ex orat. pro Coro.

Omnino commune est opprobrium Athenienses & uniuersae ciuitatis calamitas, inuidiam uideri plus ualere apud uos quam beneficiorum gratias, cum praesertim illa sit morbus, haec uero in Deorum numerum relatæ sint. Ex 3. epist.

Etsi ijs qui adhuc sunt in uita, obstet inuidia, quo minus iustos & debitos honores obtineant, suis tamen liberis licebit merita premia à uobis reportare. Ex 3. epist.

De calumniatore & calumnia.

MALA res Athenienses, mala res est perpetuo calumniator, & undiq; res inuidiosa & contentiosa. Ex orat. de Corona.

Ea est calumniatoris natura, in crimen uocare omnia, probare uero nihil. Ex appellat. contra Ebulid.

Periurium aliquæ & perfidū appellare, neq; rem ita se habere

Z ostens

ostendere, inane conuitium esse quis iure dixerit? Olynth. 2.

Neminem unquam uestrum fortasse uipera momordit, neque phalangium, & absit ut mordeat unquam. sed tamen omnia eiusmodi animalia ubi conspexeritis mox interficitis. itidem & cum delatorem & crudelem hominem uideritis uiperinam habere naturam, ne expectate donec aliquem uestrum mordeat, sed cum primum occurrerit, puniatur. Ex orat. x. contra Aristogit.

Nullus eorum profecto, qui in belli periculis fugiunt, seipsum accusat, sed uel ducem, uel propinquos, uel omnes potius quam sese uicti sunt tamen, culpa nimirum eorum omnium qui fugerunt manere enim decebat eum qui alios accusat, quod si istud fecissent singuli, uicissent. Olynth. 3.

De iureiurando.

IUSIURANDVM maximum & potentissimum apud omnes homines esse censetur. Ex orat. in Bœot. de dote.

Iustum sanctumque iuramentum omnibus maximi faciendum est. Contra Aristogit.

Si qui pecunias habent, eas perdere minimè uolunt, quopactò uos honestè iusiurandum contemnetis? Ex oratione contra Midiam.

De Republica.

TVM aiunt remp. optimè se habuisse, cum modesti & prudentes uiri ipsam administrabant. Ex orat. contra Theocrin.

Ciuitatis ego diuitias arbitror, socios, fidem, beneuolentiam. Ex orat. 4. in Philip. & de rebus Cherron.

Decet uos in armis & bello formidabiles, in iudicijs autem humanos esse. Ex orat. de ordin. reip.

Nihil ingenuè simpliciterque facere, non solum uobis est indignum & parum generosum, sed etiam maxima habet pericula. Ex 1. Epistola.

Non rumore solum uos uestras res cognoscere, uerum etiam presentes spectare oportet. Ex orat. 1. in Philip.

Res ciuitatis non ita tractabant, ut opes immensas pararent, sed temp. sibi amplificandam esse singuli putabant. Olynth. 3.

Oportet Athenienses, eum qui boni aliquid facere nostræ ciuitati cupit, primū uestras aures sanare corruptæ enim sunt, adeo falsa & multa & quæ uis potius quàm optima audire consueuerunt. Ex orat. de ordin. ciuitatis.

De iudicibus & iudiciorum laudibus.

IN iudicijs uobis est salus, uosq; decet iudicijs exercendis temp. conseruare. Ex orat. de ordinatione ciuit.

Bonorum & incorruptorum iudicum est, eos ciues, qui cum diuitijs circumfluunt, ultro citroq; pecunias in publicum erogant, & aui in trecentorum classe, si istius indiguerint refocillare, qui uerò id se perdere existimant quod in reip. commodum conferunt, eorum numero qui primi tributum persoluunt, sunt inscribendi, neque est sinendum ut effugiant. Ex oratione contra Phænippum.

Si spectare & quærere uelitis, qua tandem re qui ex uobis ius dicunt semper potentes sint, & omnium ciuium domini, siue ducenti, siue mille sint, siue quotquot ciuitas constituerit, reperietis id non eò fieri, quòd soli ex ceteris ciuibus armis insignes aut corporibus optimis & fortissimis præditi sint iudices, aut ætate florentissimi, aut re ulla simili, sed quod legibus ualeant. Ex orat. contra Midiam.

Oportet uos ipsa ueritate, ex accusatione & defensione uerè cognita, ita tum sententiam ferre & pro dijs, legibus, iustitia & uobis ipsis. Ex orat. contra Neeram.

Si occulta est sententia, non idcirco deos latebit. Ex oratione contra Midiam.

Humana cogitatione id perspexerit aliquis, quod omnium perniciosissimum & formidolosissimū est, si is qui ciuitati præfectus est ijs permittatur familiaris esse, qui non eadem cum populo

sentiant. Ex oratione de falsa legat.

Semper profecto Athenienses, conuenit odio habere punireq; proditores & corruptos potissimum uero nunc opportunè etiam communi omnium hominum utilitate id fieri potest. Ex oratione de falsa legat.

Qui in Rep. administranda muneribus corrumpuntur, punire omnino oportet & odisse semper & ubique, ut probi ciues & qui se præstant castos ac integros uideantur & alijs & sibi optimè consuluisse. Ex oratione de rebus Cherrhon.

Aequum esset, Athenienses, uos pari & eodem odio esse in eos qui uos decipere conati sunt, quo ijs qui potuerunt quod enim in istis fuit, fecerunt, uosq; eò induxerunt quòd autem eorum conatus exitum & finem destinatum non habuerunt, fortuna in causa est. EX 16. Procem.

Quem Athenienses munera accipientem uideritis, hunc & proditorem esse existimate quòd si alius tempora, alius negotia, alius milites prodiderit, quarum rerum quisq; uestrum opinor potestatem habuerit, eas perdit, eiusmodi tamen omnes æquè odio habere par est. Ex orat. de falsa legat.

Solon supplicia priuatis hominibus tardiora constituebat, magistratibus uero & Reip. administratoribus uelocia existimans posse quocunque tempore de illis poenam sumere, hos autem uindictæ sumendæ spacium non admittere. Ex oratione 2. contra Aristogit.

Par est homines cum simus, talia & dicere & legibus statuere, quæ nemo reprehenderit. Ex orat. ad Leptinem.

Leges spectandæ sunt iudices, nam iuxta eas uos causas iudicaturos esse iurastis. & uidete quanto maiori supplicio dignos eos esse uulgò censent, qui sua uoluntate & per contumeliam piaculum admittunt, quàm alios qui casu & imprudentes peccant. Ex orat. contra Mid.

Quæ iusta cognouistis, hæc custodite & mementote, quoad usque decreueritis ut iustam & religiosam sententiam aduersus
praua

praua suadentes feratis. Ex orat. ad Leptinem.

Illos iuuare oportet iudices, qui legum uocē uestram esse censent, & uestram hanc quæ in foro iudiciali editur, miseria & calamitate affectis, non sceleratis ac iniurijs opem laturam esse putant. Ex orat. contra Phænip.

Qualescunq; uidebimini amare & defendere, ijs similes iudicabimini. Ex orat. contra Androt.

Quicumq; neq; inimicitia, neq; beneuolentia, neq; ulla alia ini qua caussa ductus nullam aduersus ea quæ nouit fert sententiam, piē sanctēq; facit. Ex orat. contra Aristocrat.

Quanto magis declaratam à nobis improbitatem nihil curaueritis, tanto maior in uobis infamia inerit. Ex oratione x. contra Aristogit.

Quo exactius quæ gesta sunt intellexeritis, eo iustiorē & sanctiorem de eis feretis sententiam. Ex oratio. contra Aphobum falsi testimonij.

Censeo, neq; legum, neq; stipulationis & cautionis ullius utilitatem esse ullam, nisi qui pecunias accipit uir sit admodū iustus, hocq; pacto duorum alterum sit, aut uos timeat, aut eum quo cum pactus est, uereatur. Ex orat. contra Dionysodorum.

Magna est iniurijs & sceleratis omnibus pars, & ad nequitiam ansa, morum uestrorum lenitas & mansuetudo. Ex orat. contra Midiam.

Haud æquū est, ut qui pro legum conseruatione adsunt, longis narrationibus et criminationibus animum attendant, sed ijs, quæ omnes facile assequamini. Ex Delatione contra Theocrinem.

Eum qui leges & Reip. administrationem sibi curæ esse prædicat, uelut nunc iste, etsi nihil aliud, hoc certè habere oportet, ijsdem dolere, ac ijsdem de rebus letari quibus populus, & non sub proposito administrandæ Reip. aduersariorum parte stare. Ex orat. de Cor.

Qui pro ciuitate nonnihil facere conatur, uosq; mansuetos ac clementes experiri studet, eum huius ciuitatis mores tenere

par est. ij uerò quinam sunt & imbecillum misereri, ualidorum & potentum petulantiam reprimere, ac non multitudinem crudeliter tractare, adulari autem semper potentiolem ac ditiolem. Ex orat. contra Timocrat. & Ex oratio. contra Androt.

Talia non semper laudibus afficere, neq; admirari uos oportet, neq; publicam ex eis magnificentiam & liberalitatem metiri, si quis ædificet splendide, aut ancillas habeat multas, aut amplam suppellectilem. at is honorandus est, qui talibus in rebus largus est & magnificus, quarum commoditas ad uos omnes redit. Ex oratione contra Midiam.

Vt is omnibus gratus sit, qui suadet aliquid, & remp. gerit, fieri non potest. Ex 3. epist.

Oportet quidem cogitare semper & agere quæ iusta sunt, unâ porro obseruare, ut hæc quoq; profutura sint. Ex oratione de Rhodiorum libertate.

Omnes appetunt societatem cum ijs inire & consentire, quos uiderunt esse paratos, & uelle ea facere quæ oportet. Ex orat. I. in Philipp.

Absurdum est eum ius & æquum uos docere, qui quæ iusta sunt non facit. Ex orat. de Rhod. libertate.

Scimus hoc uniuersi, quòd omnes etiamsi quæ iusta sunt nolunt, tamen hæctenus certè non agere erubescunt, & hominibus iniuriam facientibus palam aduersantur, præsertim si qui læduntur, & istud esse quod corrumpit & labefactat omnia, reperiemus, hocq; omnium malorum esse principium, nolle uidelicet quæ iusta sunt simpliciter agere. Ex oratione pro Megapolit.

Non licet maledicere magistratibus, etsi flagitiosissimi sint, aut traducere ut sibi sint quàm simillimi. Ex oratione contra Androt.

Nemo talia ignorat, priuatorum hominum uitam tutam ac facilem & periculorum esse expertem. remp. uerò administrantium contentiosam & periculosam & quotidie laborum malorumq; plenam. Ex orat. 4. in Philip.

Varia

Varia sunt profici
m; propaganda
modi: istaque
magno egre
habet munimentum
potissimum autem
est: diffidentia
atione 2. in Philip.
Si omnes uere
scelere recedam
oportet facere infir
omnes bonos, nem
opinem.

A uobis omnibus
tiri æquum est,
faciatis quàm æq
legatione.

Non est, non est A
rebilis contumelia

om sit. Ex orat. con

Trierarchus, qui p
tumiri de publico,
Ex orat. de corona

DELIBERA

cretum fuerit, m
enio.

Non qui celerite
let maxime confidit

Ego cenſeo eum
tibus dare consilium

ſeruant utilia fore

Varia sunt profectò excogitata ad urbium custodiam salutemq; propugnacula, ut aggeres, muri, fossæ & quæcunque alia huiusmodi. istaque omnia certè sunt manibus confecta, sumptuq; magno egent. natura uerò unum commune sapientum in se habet munimentum, quod quidem omnibus bonum est & salutare, potissimum autem plebeculæ aduersus tyrannos. quod nam illud est? diffidentia. hanc si seruaueritis, nihil mali accipietis. Ex oratione 2. in Philip.

Si omnes uerè suppliciorum legibus constitutorum metu à quouis scelere recedant, omnesq; beneficiorum æmulatione, quæ oportet facere instituant, quid uetat maximam esse ciuitatem & omnes bonos, neminem autem improbum? Ex oratione ad Leptinem.

A uobis omnibus ea postulo, quæ etiam non petentibus impartiri æquum est, ut nullam gratiam, nullum ue hominem pluris faciatis quàm æquitatem & iusturandum. Ex oratione de falsalegatione.

Non est, non est Athenienses omnium rerum quidquam intolerabilius contumelia, neq; propter quam potius irasci consentaneum sit. Ex orat. contra Midiam.

Trierarchus, qui pro rep. dimicat, sperare nõ debet se diuitem factum iri de publico, sed de suis facultatibus reip. opem laturum. Ex orat. de corona præfecturæ naualis.

De Deliberatione.

DELIBERANDVM est quidem lentè. quod autem decretum fuerit, maturè ac celeriter faciendum. EX IO. Proæmio.

Non qui celeriter & extemplo consilium dant, quæ in rene sunt maximè consulunt. Ex orat. I. in Philip.

Ego censeo eum oportere, qui de rebus ad ciuitatem pertinentibus dare consilium instituit, potius ut consideret quæ decreta fuerunt utilia fore, quàm ut extemporales orationes gratians

habeant. Ex 10. Proœmio.

Oportet eos qui magnis de rebus consultant, nullam ulla de causa cogitationem prætermittere. Ex orat. de ordinat. ciuitat.

Cùm res malè se habent, de quibus oportet deliberare, difficiles esse necesse est de eis consultationes. Ex 47. Proœm.

Non arbitror eius, qui uobis consilium det, esse munus ullum, præterquam dicere quæ maximè sunt ex usu. Ex oratione de rebus Cherronesicis.

Facere ipso dicere & decernere posteriori ordine sit, potestate prius & præstantius est. Olynth. 3.

Neque coquo cultriullus est usus profectò qui non secat, neque uolenti per eum negotia & mala omnibus suboriri, uenditurus hæc calumniator, nulla in re commodus est. Ex oratione 1. contra Aristogition.

Rectè deliberandi principium hoc est, ut ne deliberetur, priusquam ea de quibus decernere oportet, audita fuerint. nam neque tempus, neque ratio eadem confirmandi ea quæ uidentur & quid ante omnia conducere uideatur. Ex 19. Proœm.

Qui pro ciuitate aliquid facit, illum oportet ciuitatis mores imitari. Ex orat. contra Androt.

Par est eos æquis animis audire uelle, qui consilium dare uolunt. Olynth. 1.

Optima suadere, quàm difficile est. Ex 9. Proœm.

Precari facilè est omnia, quæ quis uult in unum & eundem locum breui tempore collecta eligere autem quum de rebus quid consultandum propositum fuerit, non per æquè facile, sed oportet optima pro iucundis, si utraque non liceat, accipere. Olynth. 3.

Democratia cum multa alia habent & honesta & iusta, quæ hominem prudentem sibi uendicare decet, tum loquendi libertatem ueritate fultam, quæ retineri non potest, quum uera crimina obiecit. Ex oratione funeb.

Oportet Athenienses, eum qui boni aliquid facere nostræ ciuitati

uitati

uitati cupit, primum uestras aures sanare corruptæ enim sunt, adeo falsa & multa & quæuis potius, quàm optima audire consueuistis. Ex oratione de ordinat. ciuitat.

Tumultuando sanè, celeriterq; stomachando, multis utilibus consilijs priuari potestis sed si modestè taciteq; audire uolueritis, ut omnia præclarè se habeant, efficietis, & si quis delirare uideatur, contemnetis. Ex 5. procem.

Cùm deliberare natura ipsa difficile sit ac graue, uos ipsum adhuc multò grauius reddidistis Athenienses nam reliqui omnes homines, ante rem rerumq; euentum deliberatione uti consueuerunt, at uos post res tum demum deliberatis. Ex orat. de Pace.

Non minus impiè fecerunt qui consilium dederunt, quàm qui manibus suis facinus admiserunt. Ex orat. de falsa legat.

Qui semen præbuit, is est natorum malorum auctor. Ex oratione de coron.

Rectè deliberata, & summo studio laboreq; probata, sæpe quia præfecti aliter utantur, corrumpuntur. Ex 1. epist.

Eum qui alios accusaturus est, omnesq; iudicaturus, omni uitio carere oportet. Ex orat. 1. contra Aristogit.

Non debet acerbè inquirere, quid alij gesserint, nisi ipsi antè officium nostrum fecerimus. Olynth. 2.

Cauere conabor, ne in ea ipse incidam, in quibus alios reprehendo. Ex 12. procem.

Non est æquum neq; conueniens ut eius, qui offensus est, metus illi qui omnes sue contumeliæ habenas laxauit, particulam ad salutem præbeat, sed eum per quem non steterit quo minùs crudelissima quæq; perpetrarentur, punire decet. Ex oratione contra Midiam.

Eum probum & incorruptum se præstare debere iudicabant, qui ad Remp. accederet, immò uerò illi largitatem usq; adeo inimicam & inutilem esse ciuitati existimabant, ut in nulla actione, neque homine fieri timebant. Ex orat. de falsa legat.

Si dederitis uos in hanc consuetudinem, ut oratoribus & au-

toritatem habentibus potius credatis quam impotentioribus, ea consuetudo in uos ipsos redundabit. Ex orat. contra Calip.

Si nostis Athenienses, quid optimum sit factu de rebus presentibus, peccatum est, eas, ad deliberandum proponere. quæ enim ipsi, antequam sententias audiueritis utilia esse iudicatis, quid opus est istis audiendis frustra cruciari? Ex 2. Proæm.

Accusare profecto ad eos qui res gestas arguunt & damnant, pertinet, sed consilij dandi ratio de rebus presentibus & futuris propositum est. Ex 12. Procem.

Oportet cum summæ utilitatis, tum gloriæ uestræ causa, dare operam, ut simul & quæ utilia, quæq; iusta sunt deliberare uideamini. Ex 50. Proæm.

De Oratore.

Equidem uideo oratorum facultatem & uim maxima ex parte in auditorum esse potestate. Ex orat. de Coron.

Oratoris oratio non est magni pretij, neque uocis intentio, sed in idem cum populo cõsentire, & eosdem odisse ac amare quos patria. Ex oratione de Coron.

Aliæ facultates abundè satis per me sufficiunt, sed uis illa dicendi, si à uobis auditoribus reclametur, mutila est & manca. Ex oratione de falsalegat.

Vt uos approbaueritis ac erga unumquemque beneuolo animo fueritis, ita orator sapere uidebitur. Ex orat. de Coron.

Non unus neque duo ista norunt, neq; sub ala, ut aiunt, prouocatio facta est, sed in medio foro multis presentibus. Ex oratione contra Aphobum falsi testimonij.

Aggressinegotia quæ declarare uerbis pro dignitate nemo possit, ipsi quidem eloquentiæ laudem reportant, sed efficiunt, ut de illorum uirtute concepta apud auditores opinio minus appareat. Ex 80. Procem.

Nunquam oratores uos neq; probos neq; improbos efficiunt, sed uos istos quales uolueritis. Ex orat. de ordinat. ciuitat.

Nihil est grauius Athenienses, quam quod iisdem moribus, quos

quos culpant, oratorum

Equidem aquam

Ex oratione

Quodam manu

rem, quam quid non

Non est quidquam

ritatem habens & fa

lans audet mentiri

ta dicere, aerum etia

tatum credere non pa

Videte Athenien

libere commodam

unus sit, hac homin

um natu maximi, d

in debetis: istud eni

prudencia ijs uel fi

in multarum rerum

Quam admodum

aput, mirum Athen

hic enim aquam, eg

Ille die profecto d

quod aiunt, flumin

Qui infelicium m

quod pro uerbis fertu

orro sic se gerunt, in

comoda, & infam

Minimè hercle ce

la opinione elati, r

lue freti, eripiant h

Ex oratione con

Cum sanè uiderit

quam aliã eiusmodi

congratulari & un

quos

quos culpant, oratores utuntur. Ex 37. Proem.

Equidem aquam bibens, non abs re difficilis & morosus homo sum. Ex oratione 2. contra Philip.

Quodnam maius crimen dicere quis possit in uirum oratorem, quam quod non eadē sentiat ac loquatur. Ex orat. de coron.

Non est quidquam indignius ac molestius, quam cum uir auctoritatem habens & facultate dicendi præditus, testibusq; abundans audet mentiri tum enim necesse est, reum non iam de re tantum dicere, uerum etiam de ipso dicente, quod ei propter auctoritatem credere non par sit. Ex orat. contra Callip.

Videte Athenienses ne diuersum distinctumq; sit, orationem habere commodam & suscipere negotia utilia, illudq; oratoris munus sit, hac hominis mente præditi. uos itaq; plebei & potissimum natu maximi, dicendi facultate summis oratoribus pares esse non debetis. istud enim eorum qui sunt exercitati, negotium est, sed prudentia ijs uel similes esse, uel potius uincere. experientia enim multarum rerum & usus eam ingenerant. Ex 27. proem.

Quum admodum superbè surrexisset Philocrates, Nihil est, inquit, mirum Athenienses, non eadem mihi & Demostheni uideri. hic enim aquam, ego uerò uinum bibo. Ex orat. de falsa legat.

Illa die profectò de adulterijs et proteruitate orationes aduerso, quod aiunt, flumine fluxerunt. Ex orat. de falsa legat.

Qui infelicium miserorumue casus & mala norunt, uidentes, quod prouerbio fertur, non uident, & audientes non audiunt. illi porro sic se gerunt, in ijs quæ faciunt, ut constet eos sua tegere incommoda, & infamiam metuere. Ex orat. I. contra Aristogit.

Minimè hercle ceseo oportere, ut superbi homines & eloquentiæ opinione elati, res alienas appetant, aut dicendi promptitudine freti, eripiant hæc enim improbi sunt sophistæ & flagris digni. Ex oratione contra Aphobum de falso test.

Cum sanè uideritis eloquentiam aut uocis claritatem, aut aliquam aliã eiusmodi uirtutem in uiro bono & munifico uigere, congratulari & unã excolere uos omnes oportet. commune

enim uobis omnibus alijs id bonum est, sed cum in sordido & improbo quouisq; quæstu uicto, eum eijcere acerbèq; & hostiliter audire oportet. Ex oratione de falsa legat.

Quò promptius ipsa oratione uti uidemur, eò magis illi diffidunt omnes. Olynth. 3.

Ipsa orationum elegantia & lepos, auditorum beneuolentia indiget, qua cum si etiam mediocriter dixerit, gloriam reportabit. nec non gratiam sibi conciliabit citra hanc, etiam si bene dicendo excellat, ab auditoribus tamen negligetur. Ex oratione funebri.

Omnis oratio si res ac facta absint, uanum quidpiam & inane uidetur. Olynth. 3.

Omnis oratio uana est & infrugifera, quæ actionum expers fuerit. Ex oratione ad Epist Phil.

Nonnullos adnima uerti reorum, qui cum rebus ipsis damnerentur, nec possent probare se culpa uacare, alij ad anteactæ uitæ moderationem & temperantiam confugiebant, alij ad maiorum suorum præclara facinora & liturgias, alij ad cetera eiusmodi, per quæ iudices ad misericordiam & humanitatem flectebant. Ex oratione I. contra Aristog.

Si ad gratiam concionari oportet, quæcunq; oratione præter miserit aliquis, ut ne molestus sit, eadem de rebus ipsis prætermittentur. si uerò orationis uenustas & gratia rebus consentanea non fuerit, damnum affert. Ex orat. I. contra Philip.

Id unum reliquum est ijs qui causam tutari non possunt, ut effugia & prætextus quosdam inueniant, qui ablata præsentis causæ memoria in ijs uos retineant, quæ ad hoc ipsum crimen nihil spectant. Ex orat. contra Theocr.

De Imperatoribus.

Quotidianis rebus præesse, & ex tempore subitis casibus re-
Etè uti, & quanque occasionem nosse ac iudicare, quas res ex familiariori colloquio conciliare possibile sit, quas porro ui extorque-

re licet, imperatoribus
Epist.

Si quis reuerat
ant, gratiam habeat

Amicos & familia
ere ob res fortiter p

ni obscuri & inglorij
uoluntis suis saltem unum
ores & fraudat uis m

ad Epist. Philip.
De Ty

Rex & Tyrannus
orus. Ex 2. orat. in

Non sunt tute cum
Ex 2. orat. in Phi

Prorsus res est imp
refertim si finitima

POPVLVS sa
imprudentiſſima, ut

contingit agitur
am gerit, immò n

Ne ostendite uti
un populi fidei ſeq

Pecunie comparat
ſedita glorie, ut

abrot.
Non est quod præ
permittatur, ut
ſa legat.

ARBITRAT

se licet, imperatorum rebus præsectorum est officium. Ex 1. Epist.

Si quis reuera pace ipsa gaudet, ipsis ducibus, quos omnes accu-
sant, gratiam habeat. Ex orat. de falsa legat.

Amicos & familiares, & militum duces inuenietis gloria ua-
lere obres fortiter gestas, anxie tamen et meticulose magis quam
qui obscuri & inglorij sunt, uitam degere. his enim militibus, ab
hostibus suis solum imminet periculum, illi uero duces suos adula-
tores & fraudatores magis quam prælia formidant. Ex oratione
ad Epist. Philip.

De Tyranno & Tyrannide.

Rex & Tyrannus omnis inimicus est libertati, & legibus con-
trarius. Ex 2. orat. in Philip.

Non sunt tutæ ciuitatibus istæ tyrannorum nimie familiarita-
tes. Ex 2. orat. in Philip.

Prorsus res est infida & formidabilis ciuitatibus tyrannis,
præsertim si finitima loca possideat. Olynth. 2.

Populus.

POPVLVS sanè turba est, & res omnium instabilissima
ac imprudentissima, ut in mari fluctus flexibilis & inquietus, qui
ut contingit agitur alius uenit, alius recessit, ac nemo Reip.
curam gerit, immò ne meminit quidem. Ex orat. de falsa leg.

Ne ostendite utilius esse externas amicitias sibi conciliare,
quam populi fidei se ipsum committere. Ex 2. epist.

Pecuniæ comparandæ nunquam populus studiose operam de-
dit. sed ita gloriæ, ut nihil aliud magis expeteret. Ex orat. contra
Androt.

Non est quod præ ceteris magis cauere oporteat, quam ne ali-
quis permittatur, ut in populo maior potentiorq; fiat. Ex orat.
de falsa legat.

De Patria.

ARBITRATUR ingenuorum quisq; non patri & ma-
tri

tri solum se esse natum, uerum etiam patriæ quid uerò interest? quòd qui parentibus se solum esse natum existimat, fatalem, naturalemq; mortem expectat. qui uerò etiam patriæ, ne hanc seruientem uideat, mortem oppetere non dubitabit, magisq; metuedam esse reputabit ignominiam & infamiam, quas in seruiente ciuitate ferre necesse est. Ex oratione de coron.

Non solum ad patrem & maiores suos uirum genus ortumq; suum referre unicuiq; licet, sed ad totam communiter patriam, cuius omnium consensu indigenæ sunt. Ex orat. funeb.

Quis adeo est infelix, qui se ipsum, parentes, sepulchra, patriam parui quæstus gratia proderere uelit? Ex orat. de classibus.

Cui utilia sunt eadem tempora quæ & ciuitatis hostibus, is amator patriæ nullo modo esse potest. Ex orat. de coro.

Fieri non potest, ut leges & iusurandum ijs curæ sint, qui in perniciem eorum quæ patriæ prosunt, se ipsos uendiderunt, sed ipsis nominibus solis contenti seducunt eos, qui uelut perfunctorie & frigidè ibi ac non sedulo & accuratè concionibus intersunt, neq; existimant hoc præsens otium aliquando futurum causam magni & horrendi tumultus. Ex orat. de fœdere Alexand.

Eos qui patriæ consulunt Athenienses, quærere oportet, non eum cuius desperationis sunt socij, sed eum potius, cuius & mentis prudentiam & diligentiam sectantur. Ex orat. 2. cont. Aristog.

De fortitudine.

NON est difficile neq; cum deliberare opus fuerit, fortitudinis opinionem consequi. neq; cum aliquod institerit periculum, uehementem in dicendo uideri. sed illud & difficile est & conueniens, in periculis fortitudinẽ ostendere. Ex orat. de ord. ciuit.

Nunquam fieri potest, opinor, ut qui paucis & uilibus rebus occupantur, magnos & audaces animos capiant, quemadmodum neq; qui circa res præclaras & splendidas uersantur, parua & tenuia cogitent. Ex orat. de ord. ciuit.

Nunquam, opinor, fieri potest, ut magnum ac generosum sensum induat, qui circa parua & abiecta uersatur. Olynth. 3.

Qua

Qualiacunque hominum studia fuerint, tales eos etiam habere animos necesse est. Ex oratione de ordinatione ciuitatis, & Olynth. 2.

De diligentia.

PRAECLARVM quidem est, etiam per fortunam inter illustrissimos admirationi esse. sed multo praestantius est, industria sua quidquid gloriosum ac illustre sit, adeptum esse. illa enim sceleratis etiam interdum sese obijcit, huius autem societas & communicatio nemini adest, nisi qui generoso animo atque forti excellat. Ex orat. amatoria.

Par est quibus in rebus quisque se exercet, ac in quae incumbit, in ijs ut plus ualeat. Ex orat. 2. in Phil.

Recta prudensque rerum gerendarum in adolescente inquisitio, & animi boni & uegetae mentis commune signum est. Ex oratione Amatoria.

Quanto naturam habes praecleariorem, tanto maiores dignitates expectes, citiusque tui periculum facere uelis, censeo. Ex oratione Amat.

Haud par est, ut quom quis nihil agat uel amicis quidem mandet, sua causa aliquid ut faciant, nedum dijs immortalib. Olynt. 2.

Quando fortuna cessat, & hostes iuuat, reliquarum rerum sagitate sin minus, prouidete, ne uos unam & magistratus singulos accusetis, & res uestrae Athenienses pessum eant. nam fieri nequit, ut haec absque magno quodam malo consistant, nemine eas conseruante. Ex 3. prooem.

Non mirandum est illum ipsum qui militat, laborem non detractat, & rebus gerendis omnibus adest, neque ullam occasione, neque temporis momentum rei bene gerendae praetermittit, uobis cunctantibus, decernentibus, & sententias rogantibus, superiorem esse. Olynth. 2.

Nihil est cautis hominibus & circumspectis adeo formidabile, quin diligentia praecaueri possit. neque ullum malum est, quin incautis & pigris euenire queat. Ex 25. Prooem.

Si quis

Si quis existimat Alexandrum eò fortunatum, quia ad eum quem optabat exitum perducebat omnia, illud cogitet, quòd agendo & laborando & audendo, non desidendo, felix fortunatusq; sit. Ex I. Epist.

De Ignauia.

RERVM occasiones, tarditatem nostram & ignauiam non expectant. Ex orat. contra Philip.

Si quod quisq; uult, quærens desidebit, & ut ipse nihil faciat se cum reuoluens, primùm sanè nullos unquam inueniet, qui facturi sint. Ex oratione I. contra Philip.

Cùm non pauca reip. sint errata, neque ex paruo tempore collecta, quibus hæc Reip. negotia malè se habent, nihil est omnium Athenienses in præsentia nocentius, quàm quòd uos animis alienati istis à rebus, & tantisper operam datis, dum audientes sedetis, si quid noui nunciatum fuerit. Ex orat. 4. contra Philip.

Turpe quidem est, proh supreme Iupiter omnesq; cælites, & indignum uobis, & ciuitatis amplitudine, & rebus gestis maiorum, uestræ ignauie causa reliquos omnes Græcos in seruitutem proijcere. Ex orat. de rebus Cherrhonesicis.

Quòd multa bello perdidimus, ignauie nostræ iure adscribi conuenit. Olynth. I.

Eodem modo quo qui tempestatem expectant, mihi uidentur contemplari, tum singuli precantur ne ad se perueniat, prohibere uerò nemo conatur. Ex oratione 3. contra Philip.

Quò magis securo erunt animo, eò citius peccabunt. Ex 49. Proem.

Quoniam uos neque paruum, neq; magnum quidquam eorum quæ oportebat, fecistis, res nostræ malè se habent. quòd si omnia quæ decebat fecissetis, rebus ita affectis, ne spes quidè erat, ipsas meliores fore. nunc autem ignauiam uestram & negligentiam uicit Philippus, ciuitatem uerò non uicit, neq; uos estis uicti, immò ne moti quidem. Ex oratione 3. contra Philip.

Quæ

Quenam est caussa cur ille plures res quam nos superiori bello ex animi sententia gessit? hic ipse militat, labores perfert, periculis adest, neque occasionem rei bene gerendae praetermittens, neque ullam anni partem omittens. nos uero, dicitur uerum, nihil facientes, hic perpetuo sedemus cunctabundi, tum decernentes, tum interrogantes, si quid noui in foro dicatur. Ex oratione ad Philip.

Saepe contingit ut multarum magnarumque rerum occasio breui tempore suboritur, quam si quis sua uoluntate hostibus condonarit & prodiderit, nequidquam facere poterit, ut eam postea recuperet. Ex orat. de falsa legat.

Turpe est uel potius turpissimum, non solum urbes & loca, quorum aliquando fuimus domini, proijcere uideri, uerumetiam comparatos a fortuna socios & occasionem. Olynth. 2.

Fortuna uolubiles habet mutationes, & in utramque partem, uel secundas ad res uel aduersas, quae uero per ignauiam hominum fiunt, ea certas clades afferunt. Ex 49. Procem.

Veritas.

VERITAS potens est, & contrarium infirmum. Ex oratione de falsa legat.

De taciturnitate.

Qui nullius culpae sibi conscius est, si taceat, silentio ipso prauiorum & nefandorum particeps esse uidetur. Ex oratione de falsa legatione.

Nemo unquam conuictus est, qui uel sileret, uel qui peccasse fateretur, sed cum opinor, nihil ueri eloqui deprehenditur, tum quamente, quoque animo praeditus sit, cognoscitur. Ex ora. de fal. leg.

De ira & irascentium natura.

Neque privatae iracundiae seruiendo, publicum commodum portare ledere puto, neque privati odij cum reip. commodis quidquam admisceo. uerum ad quae alios adhortor, ea ipse arbitror

decere me primum facere. EX I. Epistola.

Non eadem res est Athenienses, in uestrum conspectum adspicientem falsum testari, & apud arbitrum. apud uos enim ingens iracundia & supplicium testantibus falsum imminet, sed apud arbitrum tuto & sine infamia quidquid uoluerint testantur. Ex oratione contra Aphobum de falso testimonio.

Quæ aliquis de repente nulla ratione inita, facere coactus fuerit, & si contumeliose istud fecerit, per iracundiam tamen dicere licet se fecisse. quæ uerò diu multumq; antea excogitauit, continenter per multos dies aduersus leges facere deprehenditur, non solum abest ab eo, ut ira motus fecerit, sed etiam constat iam eiusmodi hominem dedita opera iniuriam fecisse. Ex orat. contra Midiam.

Irascentium est, eum à quo molestijs affecti sunt subito ulcisci offensorum, ut quocunq; tempore fontem & iniuriam nacti fuerint, tum de eo pœnas sumere. Ex orat. contra Timocrat.

De odio.

SI quis aliquid accepit, risui est si fateatur, uenia conuicti, odium, si quis istos increpet. Ex orat. 3. contra Philip.

Neque securius est in multorum, etiam in paruis delinquentium, odium incurrere, quàm paucorum & in multis neque uerò popularius multitudinis delicta quàm paucorum obseruare. Ex orat. contra Androt.

De hoste.

Qui calumniatorem tuetur, bonorum hostis est natura & genere nisi quis sycophantæ & improbi semen & radicem uelut agricola putat oportere relinquendam esse in urbe. Ex orat. 1. contra Aristogitonem.

Qui ea quibus ego capiar agit & parat, hic mihi hostis est, etsi nondum feriat neq; iaculetur. Ex orat. 3. contra Philip.

Armis hostes uincendi sunt, & in his est salus reip. Ex orat. de ordinatione ciuitatis.

DE
Fieri non potest
teritis in domo
necesse est incur
Ex orat. de rebu
BELLVM gl
habent periculum res
tentiam & consiliu
lam. Ex 1. epist.
Existimo uobis c
isum omnia porre
is subijciatur. Ex
SI pax que ali
tanti tumultus nob
preterquam quod m
traue corruerunt
Proh Iupiter es
quam rebus pacer
fimet: nemo profec
Simulatq; de Ph
licit, pacem tueri
quam difficile & d
INGENVI
non corpus serua
Homini libero m
ludicus. Ex oration
SERVIS con
Ex orat. contra An
Alteri subdito
Fieri

Fieri non potest ut externos hostes uincatis, nisi animadu-
teritis in domesticos hostes & intestinos illius ministros uerum
neceffe est incurrentes in hos ut scopulos, serius occurrere illis.
Ex orat. de rebus Cherronesicis.

De bello.

BELLUM gloriosum pace turpi optabilius est. Non idem
habent periculum res, quas tum cum uultis, agere licet, saepe sen-
tentiam & consilium mutare, & hæc propter quas imminet bel-
lum. Ex 1. epist.

Existimo uobis conducere, prospicere belli principium, ut sit
iustum: omnia porro quæ conueniunt apparetis, idq; uestro iudi-
cio subiiciatur. Ex oratione de classibus.

De pace.

SI pax quæ alijs bonorum caussa est, tantarum rerum, &
tanti tumultus nobis caussa fuit, quid aliud id esse dixerit quis,
præterquam quod muneribus acceptis, hi rem natura præclaram
præue corruerunt? Ex oratione de falsa legat.

Proh Iupiter est ne aliquis rectè sapiens? qui ex uerbis poti-
us, quàm rebus pacem agentem aut bellum gerentem secum exi-
stimet: nemo profecto. Ex oratione 3. contra Philip.

Simulatq; de Philippo mentio incidit, statim surgit aliquis &
dicit, pacem tueri quàm salutare est, magnum exercitum alere
quàm difficile & durum. Ex orat. de rebus Cherronesicis.

De liberis.

INGENVIS, etsi maxima perpetrent facinora, istud ta-
men corpus seruare licet. Ex orat. contra Androt.

Homini libero maxima necessitas est, rerum turpitudine atque
dedecus. Ex oratione de rebus Cherronesicis, & Philip. 4.

De seruis.

SERVIS corpus flagitijs plagisq; omnibus obnoxium est.
Ex orat. contra Androt. & Midiam.

Alteri subdito ut seruo maxima necessitas est plagæ et corpo-

ris pulsatio. Ex orat. de rebus Cherrhonesicis.

De muliere.

PLVRIMI facienda est mulier in morbis, quæ adsit homini ægrotanti. Ex orat. contra Neæram.

Multo magis profectò soliti sunt uir & uxor contentiones & inimicitias inter se subortas propter liberos mitigare, quàm propter iracundiam communes liberos odio habere. Ex oratione contra Bœot. de dote.

Meretrices quidem uoluptatis gratia habemus • concubinas uerò propter quotidianam corporis curationem uxores porrò ad legitimos liberos procreandos, & fidelem custodiam rei domesticæ habendam. Ex orat. contra Neæram.

Ne mulieri liceat ingredi in fana publica, cum qua fuerit adulter deprehensus, quod si ingrediatur, impunè ferat quidquid patitur præter mortem. Ex orat. contra Neæram.

Durum est patri & matri liberis orbari, & carissimis suæ senectutis educatoribus priuari • sed præclarum est amplissimos honores, memoriam uirtutis & eos publicè comparatos conspiciere, sacrificijsq; & certaminibus dignatos immortalibus. Molestia plenum, liberos orphanos relictos, patre in prælio fulso præclarum uerò est paternæ uirtutis & gloriæ heredem esse. Ex orat. funebri.

De fama seu gloria.

SOLI homines gloriam præclaris rebus gestis partam omni inuidia fortiolem reliquerunt. Olynth. 3.

Non solum spectandum est an non pecuniam perdati, sed etiam an fanam & gloriam bonam, cuius magis studiosi estis quàm pecuniæ. Ex orat. ad Leptinem.

Quantò quis plura & grauiora supra dignitatem conditionemq; suam fecit, tantò apud omnes admirabilior existimatur. Olynth. 2.

Populus nunquam de pecunia coaceruanda ualde laborauit.
de glo

de gloria uerò acquirenda sic, ut de nullare alia, argumentum sanè est, quam cum aliquando maximam & innumerabilem inter Græcos pecuniam possideret, omnem pro honoris augēdi studio, insumpsit, pro gloria quoq; de suo tributum pendere non dubitauit, neq; ullum periculum unquam detrectauit, unde immortalia bona sibi peperit. Ex orat. contra Timocrat.

Beati hac iusta ratione censendi sunt, primum quidem qui pro modico tempore incredibilem & immortalē gloriam relinquunt, in qua & horum liberi clari ac illustres depingentur, & parentes istorum conspicui facti in ipsa senectute nutriuntur, luctui suo consolationem istorum gloria & celebritate adhibentes. Ex oratione funebri.

Si paruis quis gloriatur, tantum abest ut honorem aliquem propterea consequatur, ut ineptus esse uideatur. Ex oratione contra Androt.

Qui unà cum Philippo uersantur, eum ita honoris studio teneri aiunt, ut dum omnia pulcherrima facta sua uideri cupit, magis succenseat ducibus & imperatoribus, qui laude aliquid dignum gesserunt, quàm ijs qui rem infeliciter administrarunt. Ex oratione ad Philip. epist.

De pudore.

HOMINI quidem libero maxima necessitas est rerum turpitude atq; dedecus, & maiorem ista haud scio, quàm quis dicere possit seruo autem uerbera & corporis cruciatus. Ex orat. 4. contra Philip.

Equidem opinor liberis hominibus maximam esse necessitatem in rep. gerenda pudorem. Ex orat. 1. contra Philip.

Probra hercule omnia fugienda sunt. Ex orat. ad Lept.

Omnia quidem cauenda sunt, tam quæ uidentur, quàm quæ turpia sunt potissimum autem ea, quopter quæ aliquis uidetur alijs succensere. Ex orat. ad Lept.

Quæ à paucis reguntur dynastiæ, metum ciuibus suis incutiunt, uerecundiam autem eis inferere nequeunt. Ex orat. funeb.

**SENTENT. EX
Impudens.**

Qua ex re impudens appellatus est, nisi quia ista, quae neque sunt, neque facta sunt, propter impudentiam palam dicere nihil pudet? Ex orat. 1. contra Aristogit.

Id profecto nostis, quod ex quo tempore nati sunt homines, & iudicia fieri coeperunt, nemo unquam qui peccasse se fateretur, deprehensus est, sed impudenter loquuntur, inficiantur, mentiuntur, excusationes fingunt, omnia faciunt ne dent poenas. Ex orat. de falsa legatione.

De spe.

MULTI saepe maiorum bonorum spe allecti, praesentia perdidit. Ex oratione contra Timocrat.

De humanitate.

HUMANITAS contra invidiam, & iustitia aduersus improbitatem, bonaque omnia contra mala uelut in acie collocantur. Ex orat. contra Lept.

Miror si nemo uestrum cogitat, turpe esse populum Atheniensem sapientiae doctrinaeque opinione ceteros omnes antecellere, ad quem in rebus aduersis, tanquam ad commune per fugium confugi solet, Philippo inhumaniore uideri, qui, ut in delitijs liberaliter educatum credibile est, a nemine admonitus, tamen cum prosperis rebus usus esset, tum maxime humana se agere oportere putauit, ab ijs qui contra in acie steterant, & cum quibus de summa rerum contendisset, qui, & cuitates essent, neque inquirere, neque declarare passus est. Ex 3. epist.

Optarem uos Athenienses, qua erga alios omnes uti consueuistis humanitate, eadem etiam erga uos ipsos uti. Ex 17. Proem.

Misericordia.

NEMO misericordiam consequi dignus est, qui nemini miseretur neque dignus est uenia, qui nemini dat ueniam. Ex oratione contra Midiam.

Quam

Quisquisque natura legem erga reliquos omnes habet, eandem uicissim erga ipsum alios habere æquum est. Ex oratione i. contra Aristogit.

Absit iudices pauperes despiciatis, sufficiens enim satisq; graue eis est supplicium ipsa paupertas, neq; eos qui labore & industria ex æquo & bono uiuere uolunt. Ex oratione. i. contra Aristogitonem.

De amicitia.

NULLVM maius bonum uobis contingere potest, quam omnium beneuolentiam, nulla adiuncta suspicione, summa illorum uoluntate consequi. Ex orat. de libertate Rhod.

Cum rebus quidẽ omnibus priuari acerbum & graue sit, praesertim si ab inimico istud eueniat, tum uerò maxime beneuolentia uestra & humanitate, quanto à uobis ea consequi maximum est. Ex oratio. de corona.

Nemo amicus & beneuolus eis esse potest, à quibus sibi damnum aliquod impendere sperat. Ex 50. Procem.

Prudentium hominum esse non existimo, uel cum familiare & amicum aliquem esse putarint, sic illi fidere, ut etiam si iniurius esse coeperit, ulciscendi facultatem sibiipsis eripiant. uel quando inimicum aliquem censeant, sic odio prosequi, ut si deposito odio uelit amicus esse, impediant ne ista facere liceat, sed eos meo quidem iudicio, & amare & odisse oportet, ut earum occasionum neutra praetereatur. Ex oratione aduersus Aristog.

Verorum amicorum officium est, his quibus bene uelis, haud in eiusmodi rebus gratificari, à quibus & illis & sibiipsis pendet aliquod damnum. sed in ijs quae utrisque conducere possunt, opitulari quod autem ipse melius illo prouideas, id pulchrè administras, neq; praesens obsequium quam totius reliqui temporis commodum pluris faciendum. Ex orat. contra Aristog.

Omnium est grauissimum, cum quis nomine quidem frater nonnullorũ uocitetur, sed re ipsa istos habeat inimicos, & multis

grauibusq; ab ijs affectus iniurijs, in iudicium uenire cogatur. Ex oratione de dote contra Boeotum.

De beneficentia.

Equidem censeo eum qui beneficium accepit, oportere omni tempore meminisse eum autem qui dedit, continuo obliuisci, si quidem illum oportet boni, hunc uero pusilli & liberalis hominis officium facere. nam beneficia sua commemorare ac referre, exprobrationi ferè simile est. Ex oratione de corona.

Omnes profectò mutuam gratiam recipere digni sunt, qui in bene merendo de uobis priores partes occupant, praesertim uero qui in extrema necessitate id faciunt. Ex oratione ad Lept.

Quæ est lex tantæ iniustitiæ & inhumanitatis plena, ut eum qui de suo non nihil donauit, & rem per humanam liberalemq; fecit, gratia priuet, & in calumniatorum manus conijciat? eosq; iudicijs rationum reddendarum eorum quæ dedit praeficiat? nulla est profectò. Ex oratio. de corona.

Qui indignum aliquem honore afficiunt, simplicitatis ac stultitiæ opinionem aliquam habent: qui uero de se bene meritis paria non referunt, malitiæ suspicionem incurrunt. Ex oratione ad Leptinem.

Plures quàm par est honorare, est multos ad bene merendum prouocare. Ex orat. ad Leptin.

Apud omnes homines inualuit consuetudo propter multos bene meritos, etiam de alijs quibusdam sceleratis, potius bene mereri, quàm propter perditos & flagitiosos auferre quæ data fuerunt ijs, qui sine controuersia digni sunt beneficio. Ex oratione ad Leptinem.

De diuitijs & diuitibus.

DIVITIAE & celeritas & robur & quæcunq; alia istis similia amplo & copioso fructui sunt suis possessoribus, & in ijs ipsis excellunt quibus intersunt, licet nullus alius uelit. Ex oratione funebri.

Nulla

Nullare omnium perinde ac pecunia opus est ciuitati ad ingruentia negotia. Ex orat. 4. contra Philip.

Pecunijs certè opus est, cum sine his eorum nõ licet quidquam fieri, quæ faciendæ sunt. Olynth. 1..

Cum in alteram partem uelut in trutinam argentum attuleris, id ipsum argentum aufert, & ad sese ratiocinationem omnem detrahit, nec amplius qui hoc fecerit rectè neq; syncerè ulla de re ratiocinari poterit. Ex oratione de pace.

Vndecunq; quis accessionem uel paruam fecerit, plurimum adfert momenti. Olynth. 2.

Existimate quoq; aliquando iuuenem, & ea qua nos ætate nunc sumus, fuisse consilijs autem & rebus à te gestis, talem & tantum euasisse, quod & nobis accidere poterit. Ex 5. Epist.

Opulentus audax, superbus magniloquus, uiolentus impudens. Ex orat. contra Midiam.

Quis est, qui malit seipsum suaq; omnia bona interire, quàm fortunarum suarum partem pro seipso & reliquis conferre? Ex orat. de ordinat. ciuit.

De paupertate.

MULTA uilia & seruilia negotia liberos homines ac ingenuos paupertas agere cogit, ob quæ misericordiã potius quàm interitum demerentur. Ex appellatione contra Ebulidem.

Absit iudices, pauperes despiciatis, sufficiens enim satisq; graue est eis supplicium ipsa paupertas, neque eos qui labore & industria ex æquo & bono uiuere uolunt. Ex appellatione contra Ebulidem.

Ego neq; si quis paupertatem uituperat, eum prudentem esse duco, neque si quis in rerum copia educatus fuerit, ob id gloriari debet. Ex orat. de coro.

Rebus necessarijs nonnullos priuare, est multo homines reddere maleuolos & à rebus publicis alienos. Ex oratione 4. contra Philip.

RES secundæ profligatorum, uim habent maximam tegeredi & obscurandi domestica uitia, at si qua in re offenderint, tum planè eorum facta discutientur. Olynth. 2.

Nonnulli propter rerum successum clari & illustres habiti sunt. Ex orat. Amat.

Oportet modestè se gerere in rebus secundis, & quid futurum sit prospicere. Ex orat. ad Leptinem.

Secundis rebus præter dignitatem & meritum uti, occasio est incautis despiciendi. Olynth. 1.

Res secunda seu fortuna, uniuersam quæ in hominibus inest, sagacitatem & sapientiam excellit. Ex orat. de pace.

Ipsi felices rerum successus ad contegenda & occultanda hominum peccata apti sunt, sed si quid usquam aduersi contingat, tum planè hæc omnia deteguntur hominibusq; nota fiunt. Ex orat. ad Philip. epist.

Cùm in omnibus humanis rebus duo sint bona, unum princeps omniumq; maximum, secundis rebus uti alterum, hoc quidem minus, ceterorum maximum, rectè deliberare non simul utriusq; possessio obtingit hominibus. Ex orat. contra Aristocrat.

Istis fortasse fatale est, nunquam secundis in rebus rectè sapere. Ex 53. Proœm.

De fortuna.

MAGNUM quidem momentum, immò uerò potius totum est, ipsa fortuna, ad omnium hominum negotia. Ex oratione ad Philip. epist.

Fortuna rerum omnium domina exitum suo arbitratu tribuit. Ex oratione funeb.

Magna potentia uel potius summa est ipsa fortuna in omnibus hominum negotijs. Olynth. 1.

Multa fortunæ uoluntate gubernantur, multæq; sunt causæ, cur nõ omnia ex animi sententia hominib. succedant. Ex 3. Proœm.

In alijs quibusdam rebus superari ab aduersarijs, non tam dedecus quam infortunium dici possit. nam & in fortuna & praefectis, & multis aliquid inest, cur potius res praecclare uel contra gesta sit. Ex 53. Prooem.

Si quaecunq; quis acceperit, etiam seruauerit, magnam habet fortunae gratiam. si uero imprudens prodegerit, interijt una quoque memoria beneficij à fortuna accepti. Olynth. 1.

Bona quidem uoluntas praesto est, quam si fortunae benignitas iuuat, res ipsa confici possit. Ex 5. epist.

Neq; gubernabam nauem, diceret aliquis, quemadmodum nec ego exercitum ducebam, neq; fortunae dominus eram, sed illa rerum omnium. Ex orat. de coron.

Ex mendicis nonnulli celeriter diuites euaserunt, & ex obscuris & ignobilibus clari & illustres. Ex orat. contra Philip.

Multae & nutrices & lana uictum queritantes, & uindemia trices euaserunt, ob reip. illorum temporum calamitates, ciues & nobiles mulieres. Ex appellat. contra Ebulidem.

De aduersa fortuna & calamitate.

Aequum est misereri non flagitiosorum hominum, sed eorum qui immerito aduersa fortuna calamitateq; conficiuntur. Ex oratione contra Aphobum.

Si quos aerariorum dimittere oportet modestissimos, optimos, & ob minima delicta multam passos, hos inquam liberare oportet. Ex orat. 1. contra Aristog.

Cum neq; iniurius est aliquis, neq; peccat, sed in ea quae omnibus conducere uidentur se tradit, nec in omnibus ex animi sententia egit, haud exprobrare, neq; conuitium facere eiusmodi homini par est, sed condolere. Ex oratione de coron.

Aequum est misero & afflicto ut ut factum est, opem & auxilium ferre. Ex orat. contra Midiam.

Nemo unquam fortasse uestrum quaesuit Athenienses, cur tandem

tandem miseri & infelices rectius, quam fortunati rebus suis consulunt non autem alia de causa istud fit, præterquam quod istis euenit, ut ne quidquam formident, neque si quispiam pericula & graues casus recenseat, ad se pertinere putant, illos recens adhuc delictorum memoria, quando in infortunia inciderunt, modestos ad reliqua & moderatos reddit. Ex 25. Proem.

Nullius rei institutum consiliumue magni fit, nisi finem etiam utilem & honestum consequatur. Ex 35. Proem.

De desperatione.

DESPERATIO cum ei ipsi maximo & exitiali sit malo qui ea affectus est, tum acerba & grauis omnibus, & reip. minime toleranda. Ex orat. I. contra Aristogit.

Desperatus omnis se ipsum proijcit, etiam quam consilio & ratione tenere licet salutem, & præter omnium expectationem fit, si forte incolumis seruetur. quis igitur sana mente præditus se ipsum, aut patriæ commoda isti commiserit? quis non pro uiribus fugerit, & eum procul submouerit, ne quis in talem uel inuitus incidat? Ex orat. I. contra Aristog.

Neq; uos cõsternatis animis esse oportet, præsertim cum sciatis desperationem neque præsentibus rebus conducere, & uobis indignam esse. Ex 49. Proem.

De futuro.

FUTURVM omnibus hominibus est incertum. Ex orat. ad Leptin.

Oportet eos, qui prospera optataq; utuntur fortuna, erga afflictos & oppressos semper optima uideri consultare quando quidem uniuersis hominibus incertus est ac dubius rerum euentus. Ex orat. de Rhodio. libertate.

Præterita semper apud omnes omittuntur, & nemo unquam de ijs deliberationem habendam proposuit futura autem uel præsentia consultoris munus & officium postulant. Ex oratione de corona.

Id ipsum quod præter sententiam accidit, uirum perturbat, ipsiq; magnum dolorem adfert. Olynth. I.

Necessario euenit, cum pugna committitur, ut alij superentur, alij uincant. Ex oratione funeb.

Ex postremo euentu quæ præterierunt omnia ut plurimum estimantur. Olynth. I.

Sæpe contingit ut idem homo in hoc non rectè dicat, in altero uerò rectè sentiat. Ex 5. proem.

Defunctorum curam habere oportet.

Quantum quidem ciuitas de ijs qui in bello perierunt sollicita sit, cum ex alijs rebus perspicere licet, tum maxime ex hac lege, per quam qui ad funera hæc publicam orationem habiturus eligi solet, sciens à frugi & probis uiris facultatum possessiones & uoluptatum deliciarumq; usum non magnifieri, sed eorum omne studium in uirtute & laudibus esse, orationibus ijs qua illis ea maxime præstarent, illos ipsos oportere honoribus afficere dixit. ut quam cum adhuc uiuerent præclaram famam & gloriam nacti essent, ea quoq; defunctis ipsis tribueretur. Ex orat. funeb.

Qui natura liberi sunt, etiamsi cum patribus adhuc uiuentibus altercati fuerint, eos tamen uita functos laudibus exornat. qui uerò censentur filij, cum ex illorum satum non sint, ut facile cum uiuis ipsis dissentiant, nihil pudet eos defunctis ipsis maledicere. Ex orat. de dote contra Bœotum.

Leges defendite & defunctorum curam habete, ne eorum nomen & familia pereat. Ex orat. contra Nicom.

Ecquis omnium non nouit, uiuentibus quidem omnibus subesse quandam aut maiorem aut minorem inuidiam. mortuos porro, ne hostium quidem ullum præterea odisse? Ex orat. de coron.

Illæ sunt ex legibus Solonis, quæ uidentur rectè se habere, nemi in defuncto maledicendum. Ex orat. ad Leptin.

Solon in legibus, & Deus in oraculo mandat, ut cognati & affines

affines mortuis in ferias certis diebus exhibeant. Ex orat. contra
Macartatum.

Nulla potest dici uel uerior, uel honestior causa, cur hostium
dominus propinquis & familiaribus defunctorum amicus esse ue-
lit, quam rursus pro toto dimicare maluerit, quam uirtutis eo-
rum admiratio. Ex orat. funeb.

Diligenter exquirens atq; considerans, satis dignè pro de-
functis uerba facere, unum eorum quæ fieri nequeunt esse reperi.
Ex orat. funeb.

Cum aliorum bonorum nulla sit defunctis communio, sed ob-
res præclare gestas laudationes eorum qui sic interierunt, sunt
ueluti propria merces neq; enim amplius tunc eis aduersatur in-
uidia. Ex orat. de falsa legat.

Parentes honorandos esse.

PAR est parentibus definitum ex utrisq; præmium, & a na-
tura, & a lege, iustè referre, & ultrò soluere. Ex oratione
contra Philip.

Equidem eum perfidum & dijs inuisum non modo hominibus
esse existimo, qui parentes negligit. Ex orat. 1. cont. Aristogit.

Vbi pater est & filij iam uiri facti fortasse & eorum liberi, ibi
necesse est uarias & nulla in re similes esse uoluntates non enim
ijdem sunt sermones & facta iuuentutis, quæ senectutis uerunt
men adolescentes quæcunq; agunt, si modò sint modesti, sic fa-
ciunt, potissimum ut clam habere contentur, ne parentes & senes
offendant, dissimulant id se uidere & senes uicissim si fortè sum-
ptus iusto maiores uiderint, aut potationem, aut ludos immodera-
tos, sic ista uident, ut non uidisse uideantur. Ex oratione 1. cont.
Aristogit.

Ab initio ætatis in omnibus disciplinis clari & illustres fue-
runt, ea exercentes, quæ quanque ætatem decerent, ijsq; omnibus
quibus par erat gratum facientes parentibus, amicis, familiaribus.
Ex orat. funeb.

Maiorum

Maiorum nostrorum virtutes imitandas esse.

TURPE est Athenienses, turpe inquam ordinem magnitudinis animi uestri deserere, quem maiores uobis tradiderunt. Ex orat. de ordinat. ciuit.

Multa & præclara pedestri certamine naualiq; prælio pugnantes trophæa statuerunt, de quibus etiam nunc gloriamur, atqui uos considerare oportet ipsos hæc erexisse, non ut nos ipsæ spectantes solum admiraremur, sed etiam ut eorum qui erexerunt, uirtutes imitemur. Ex orat. de ordinatione ciuitatis, & in extremo de Rhodio. libertate.

Vobis solis Athenienses licet præ cæteris hominibus domesticis uti exemplis, & maiores quos iure laudatis, re & factis imitari, tametsi prælia, neq; expeditiones, neq; pericula, in quibus clarè & illustres fuerunt, imminere tempora non sinunt, sed uos præsentiuuatis in otio, eorum uerò prudentiam imitemini: ea enim ubiq; opus est. Ex orat. de falsa legat.

Hac potentia opus esse censeo, nemini imperare neq; uerbo, neq; facto iniusto, sed nostra facta ut maioribus digna sint perpendere, non orationes quæ in suggesto habentur. Ex orat. de ordinatione ciuit.

Non alienis exemplis, sed domesticis usi, quæ facienda sunt, sciatis licet. Ex oratione de ordinat. ciuit.

Cogitate turpissimum esse, patres uestros multos labores magnaq; pericula, contra Lacedæmonios bellum gerentes sustinuisse uos autem ne pro his quidem quæ iustè assequuti uobis tradiderunt, uelle fortiter uos defendere. Ex orat. ad Philip. epist.

Scire uos oportet quòd in ijs rebus desideratis, ob quas mortem maiores uestri perpessi sunt. Ex orat. de falsa legat.

Reliqui omnes homines aliorum exemplis usi cauti magis ipsæ sunt uos autem ne auditis quidem aliorum infortunijs, metueretis. Ex 24. Procem.

Turpissimum quidem est, maiores uestros pro legibus tuendis etiam mortem oppetere non dubitasse uos autem in eas delinquentes, & prorsus euertere conantes, nolle punire. Ex orat. 2. contra Aristog.

Non puto maiores hæc tribunalia & porticus uobis ædificasse, ut eiusmodi homines in eis saginetis, sed contrà, ut coerceatis & puniatis, ac ne quis æmuletur aut expetat improbitatem. Ex orat. 1. contra Aristog.

De morte.

MORTALIBVS omnibus uitæ finis est mors, etiam si quis in domuncula conclusum se conseruet. decet autem uiros fortes & strenuos semper omnia quæ præclara sunt, aggredi, spem bonam uelut propugnaculum sibi proponentes, & fortiter quidquid dederit Deus, ferre. Ex oratione de coron.

Qui in animis omnium mortalium insitum atq; innatum uiuendi desiderium contemnendum duxerunt, & honestè morimauerunt, quàm uiuentes Græciam uidere in miserijs & calamitatibus uersari, nonne singularem & præstantissimam omni oratione uirtutem suam reliquerunt? Ex orat. funeb.

Omnibus omnium peccatorum terminus est mors. Ex 3. epist.

EX DEMOSTHENIS
ORATIONIBVS ET EPISTO-
LIS SIMILIA.

T approbaueritis & erga unumquemque beneuolo animo fueritis, ita orator sapere uidebitur. Ex orat. de coron.

Quemadmodum domus, opinor, nauigij, & aliorum id genus firmissima fundamenta esse oportet, sic etiam negotiorum actionumue principia & causas ue-